

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123204329
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4123204329.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členov senátu JUDr. Vlasty Ondrejkovej a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci navrhovateľky: H. N., nar. XX. XX. XXXX, D. XXX/XX, D., zastúpenej právnym zástupcom JUDr. Viktorom Mlynekom, advokátom, Štúrova 43, Nitra, proti odporcovi: B. N., nar. XX. XX. XXXX, D. XXX/XX, D., v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 7C/44/2023-30 zo dňa 18. 05. 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd potvrdzuje uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 7C/44/2023-30 zo dňa 18. 05. 2023.

Odvolací súd priznáva navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj súd prvej inštancie alebo súd) vyššie označeným uznesením nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení:

„I. Nariaďuje sa neodkladné opatrenie, ktorým sa ukladá B. N., nar. XX.X.XXXX, aby dočasne nevstupoval do bytu č. XX nachádzajúcom sa na 7. p., vo vchode o. č. 10, bytového domu so súpisným číslom XXX, na ulici D. XXX/XX v D., ktorý je postavený na parcele registra „C“ č. XXXX, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 429 m², zapísaného na LV č. XXXX pre katastrálne územie D., obec Nitra, okres Nitra, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve navrhovateľky a odporcu, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej - konanie o vyporiadaní BSM.

II. Nariaďuje sa neodkladné opatrenie, ktorým sa B. N., nar. XX.X.XXXX, zakazuje priblížiť k navrhovateľke H. N., nar. X.X.XXXX, na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s výnimkou účasti na procesných úkonoch v konaniach a na styku s maloletým dieťaťom, ak je to potrebné.“

V predmetnom uznesení zároveň súd prvej inštancie tretím výrokom priznal navrhovateľke nárok na náhradu trov konania proti odporcovi v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením.

2. Vyššie uvedeným spôsobom súd prvej inštancie rozhodol na základe toho, že navrhovateľka podala dňa 18. 05. 2023 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa ust. § 325 ods. 2 písm. f/, h/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj CSP), ktoré navrhla vydať vo vyššie uvedenom znení. Nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na ust. § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. e/, g/, h/, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1 a § 336 ods. 3 CSP.

3. V odôvodnení svojho uznesenia súd prvej inštancie zopakoval dôvody, ktoré navrhovateľku viedli k podaniu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, konkrétne že odporca bol už aj počas trvania manželstva voči nej veľakrát vulgárny a agresívny, čo však v tom čase nechcela oficiálne riešiť, keďže mala záujem na tom, aby bolo zachované manželstvo a rodina. Postupom času sa však medzi nimi začali

hromadiť problémy, ktoré už boli neudržateľné, a preto sa rozviedli. Na podanie návrhu ju primälo najmä to, že toho času medzi nimi prebieha súdne konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva (ďalej aj BSM), pričom odporca síce podal návrh na súd, avšak od podania jeho návrhu prebiehali medzi nimi mimosúdne rokovania, ktoré však neboli nakoniec úspešné. Predmetom vyporiadania BSM je aj byt č. XX na D. XXX/XX v D. (nachádzajúci sa na 7.p., vo vchode o. č. 10, bytového domu so súpisným číslom XXX, postavený na parcele registra „C“ č. XXXX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 429 m², zapísaného na LV č. XXXX pre katastrálne územie D., obec Nitra, okres Nitra), v ktorom viac ako rok býva len ona s maloletými deťmi, keďže odporca po rozchode odišiel bývať do V. k svojej družke, kde sa zdržiava doteraz. Teda tento byt už dlhodobo predstavuje jej súkromný priestor.

Keďže sa však nevedia dohodnúť na vyriešení BSM mimosúdne, mala za to, že odporca jej chce z tohto dôvodu robiť schválnosti, keďže vie, že má z neho enormný strach. Aj preto si evidentne zmenil zápis trvalého pobytu práve na D. XXX/XX v D., aby jej robil napriek, pretože je si vedomý, že z jeho prítomnosti má doslova strach a takto môže do bytu vstupovať bez ohlásenia hocikedy. Uvedené preukazuje aj dôležitá okolnosť, ktorú nahlásila Vojenskej polícii, keďže odporca je profesionálny vojak, kedy do zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného spísanej dňa 10. 05. 2023, vypovedala okrem iného nasledovne: „Po príchode mojej matky začal byť B. voči mne urážlivý, už keď sme odchádzali, tak mi povedal že som „pi..“ a ďalšie urážky. Celý čas keď sedel na gauči, tak si niečo šomral, keď boli pri ňom deti, s tými komunikoval normálne, ale ako sme s deťmi už odchádzali a ja som bola v bytových dverách, deti už boli v predchodbičke, vtedy moja mama bola pri dverách do obývačky a s mojim bývalým manželom sa „bavil“, ja už som fakt chcela odísť preč a volal som mamu, že nech už ideme a vtedy som zreteľne počula, ako môj bývalý manžel B. N. povedal, „aj tak ťa raz zaje...“. Vtedy ma to naštartovalo a chcela som ísť za ním do obývačky, aby mi to povedal do očí, ale moja mama ma zadržala a to tak že mi jej rukou zahradila dvere na obývačke, aby som tam nešla, ja som sa zvrtila a aj s mamou a deťmi sme odišli k mojej mame. To, čo povedal, asi počuli aj moje deti. Pán N. ostal v byte sám. Ešte uvádzam, že keď vošiel do bytu, tak B. mi dal kľúčik od vstupných dverí do predchodbičky, v byte keď bol s nami sám, tak sa správal povýšenecky až arogantne, že tu môže byť, že je to jeho byt a až po príchode mojej mamy začal byť vulgárny. Na podnet mamy, som sa rozhodla ísť podať trestné oznámenie, aj keď zo začiatku som moc nechcela, ale po tom, čo mi povedal a akým spôsobom, bolo také chladné, som dostala strach, že by mi mohol ublížiť, je vlastníkom niekoľkých pištolí, keď sme spolu žili, tak ich mal doma. Doma mal aj rôzne nože, mačety a iné bodné zbrane.“

Na základe týchto skutočností dokonca vydal poverený príslušník uznesenie o začatí trestného stíhania, ktorého fotokópiu navrhovateľka predložila.

Taktiež navrhovateľka uviedla, že na odporcu podala na OO PZ v Nitre trestné oznámenie za nebezpečné vyhrážanie. V akom stave sa toto konanie nachádza však toho času nevie uviesť. Z uvedeného je tak zrejmé, že odporca sa jej doslova vyhrážal, a nebolo to prvýkrát, čo v nej skutočne vzbudilo obavu o jej život a zdravie. To, že odporca sa voči nej už dlho správa nevhodne vyplýva aj z jej vyjadrenia k návrhu na rozvod ešte zo dňa 23. 03. 2022, v zmysle ktorého: „Navrhovateľ si viedol svoj život popri živote rodiny a na starostlivosti o deti a o domácnosť sa vôbec nepodieľal. V uvedenom čase bola dokonca odporkyňa kontaktovaná pre ňu neznámou osobou, ktorá jej napísala, že navrhovateľ sa stýka v Bratislave s inou ženou. Keď sa na to odporkyňa spýtala navrhovateľa, dal jej facku a vulgárne jej vynadal (citujem: pri..... pi.., kur.., rozkysnuté prasa), buchol dverami a odišiel preč. Následne odporkyňa zo strachu aj s deťmi ušla k príbuzným a navrhovateľ ju udal na polícii s tým, že mu uniesla deti. Navrhovateľ dlhodobo nazýva odporkyňu výrazmi ako chudera, pi.., kur...., jeb...., a to aj pred spoločnými deťmi, pred príbuznými, kamarátmi, alebo susedmi.“

Stále väčší strach navrhovateľky z odporcu umocňuje aj to, že ako vyplýva z vyššie uvedeného, odporca je profesionálny vojak a vlastní viacero funkčných zbraní, čo taktiež o to viac vzbudzuje jej obavu o jej život a zdravie na základe jeho nevyspytateľného agresívneho správania voči nej. Ide jej skutočne len o to, aby mala konečne doma (v byte) pokoj, teda aby nemusela byť neustále v strese a „načúvať“, či odporca bez ohlásenia vojde do bytu a bude k nej hrubý, resp. so stupňujúcim sa konaním o vyporiadanie BSM, bude stále agresívnejší. Je preto zrejmé, že odporca si nedávno znova dal zapísať ako trvalý pobyt v byte na D. XXX/XX v D., len z dôvodu, aby jej mohol robiť schválnosti, a je tu tak riziko, že hocikedy môže vstúpiť do bytu bez ohlásenia, čo jej spôsobuje veľké psychické útrapy, keďže v takomto prípade nikdy nevie, kedy sa v byte objaví. Teda jediné čo chce je to, aby sa do právoplatného vyporiadania BSM

súdom k nej odporca nepribližoval a aby sa nemusela báť, že odporca môže kedykoľvek bez ohlásenia vtrhnúť do bytu a dokazovať svoje postavenie, keďže „on môže, lebo je to aj jeho byt“.

Navrhovateľka uviedla, že má skutočný strach z odporcu a už nechce zažiť to, čo urobil minule, čo opísala vo svojej výpovedi pred Vojenskou políciou. Vzhľadom na minulé správanie sa odporcu, a to s prihliadnutím aj na to, že vyporiadanie BSM sa nepodarilo vyriešiť mimosúdne, tak pociťuje dôvodnú obavu o svoju bezpečnosť. Má tak za to, že na základe uvedených skutočností je preukázaná potreba ňou navrhovanej neodkladnej úpravy, keďže riadne osvedčila dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a dostatočne preukázala potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, pričom neodkladné opatrenie v takýchto prípadoch má preventívnu funkciu, a preto nemožno jeho nariadenie podmieňovať požiadavkou preukázania násilného skutku. Podľa nej tu tak existujú závažné dôvody, že je ohrozený jej život, telesná integrita, osobná sloboda a bezpečnosť. K návrhu navrhovateľka pripojila výpis z LV, zápisnicu o výsluchu svedka - poškodeného, uznesenie o začatí trestného stíhania, vyjadrenie k návrhu na rozvod a fotografie, na ktorých odporca drží zbrane.

4. Po posúdení vyššie uvedených dôvodov navrhovateľky súd prvej inštancie dospel k záveru, že v predmetnej veci sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Konštatoval, že pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie (hrozba) z fyzického či psychického násillia voči blízkej osobe a nie je podmienkou, aby v čase rozhodovania súdu o nariadení neodkladného opatrenia bol odporca za skutok násillia odsúdený, či uznaný vinným zo spáchania prečinu alebo priestupku. V tejto súvislosti súd uviedol, že právo na ochranu života a zdravia, ktoré je násillníkom ohrozované, má absolútnu povahu, pričom je silnejšie aj ako právo na obydlie.

Súd prvej inštancie posúdil návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia z vyššie uvedených hľadísk a zistil, že je dôvodný. Navrhovateľka dostatočne osvedčila nielen potrebu dočasne upraviť pomery účastníkov (dôvodnú obavu z potenciálne násillného správania odporcu), ale aj nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadením neodkladného opatrenia sa zabráni prípadnému útoku odporcu na navrhovateľku, ktorý vzhľadom na navrhovateľkou opísané doterajšie správanie sa odporcu, možno očakávať, navyše proti odporcovi sa vedie trestné stíhanie pre prečin nebezpečného vyhrážania sa. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že právo na ochranu života a zdravia, ktoré je ohrozované, má absolútnu povahu, pričom je silnejšie ako právo na obydlie. Navrhovateľka podľa názoru súdu prvej inštancie osvedčila, že zo strany odporcu dochádza k takému správaniu sa, ktoré navrhovateľku ohrozuje a je preto potrebné jej návrhu vyhovieť.

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že podmienky pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorým by bolo odporcovi zakázané dočasne vstupovať do domu, sú splnené. Týmto nárokom je v danom prípade Ústavou SR zaručené právo navrhovateľky na nedotknuteľnosť jej osoby a jej súkromia. Právo nebyť vystavený bezprostrednej hrozbe ohrozenia duševnej, či telesnej integrity osoby je základným ľudským právom. Dôkazy predložené navrhovateľkou naplňajú hypotézy uvedené v ust. § 325 ods. 2 písm. e/ a h/ CSP, že odporca svojím konaním vo vzťahu k navrhovateľke dôvodne môže ohroziť jej telesnú a duševnú integritu. Súd neposudzuje a neskúma, či zo strany odporcu skutočne došlo k vyššie popísanému správaniu voči navrhovateľke, a preto nijako nie je dotknutá prezumpcia neviny odporcu. Preukázanie násillného správania môže byť predmetom iba priestupkového, resp. trestného konania.

Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľky je zrejmé, že žiada o zákaz približenia podľa ust. § 325 ods. 2 písm. h/ CSP. Z konania odporcu, keď ten si dal zmeniť trvalý pobyt na adresu, kde žije navrhovateľka, ako aj s poukazom na násillné vymenenie zámky na dverách predmetného bytu, mal súd v konaní osvedčené, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery navrhovateľky v časti zákazu približovania sa navrhnutým neodkladným opatrením. Odporca sa správa agresívne, násillne a uvedené konanie odporcu v nej tak vzbudilo dôvodnú obavu o svoj život a zdravie. Súd prvej inštancie zohľadnil záujem na ochrane života, zdravia a bezpečia navrhovateľky, ktorej fyzickú a telesnú integritu odporca narušil. Neodkladné opatrenie má preventívnu funkciu a chránenej osobe má byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana, ak existujú závažné dôvody sa domnievať, že je ohrozený jej život, telesná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Právo na ochranu života a zdravia osoby, ktoré je násillníkom ohrozovaná, má absolútnu povahu, a preto je toto opatrenie vydávané v jej záujme.

Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia v spojení s listinnými dôkazmi v konaní predloženými navrhovateľkou súd prvej inštancie dospel k záveru, že podmienky pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorým by bolo odporcovi zakázané vstupovať do bytu, ako aj zakázané priblížiť sa k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, sú splnené. Týmto nárokom je v danom prípade Ústavou SR zaručené právo navrhovateľky na nedotknuteľnosť jej osoby a jej súkromia. Právo nebyť vystavený bezprostrednej hrozbe ohrozenia duševnej či telesnej integrity osoby je základným ľudským právom. Dôkazy predložené navrhovateľkou dôvodne napĺňajú hypotézy uvedené v ust. § 325 ods. 2 písm. e/ a h/ CSP, že odporca svojím konaním vo vzťahu k navrhovateľke môže ohroziť jej telesnú a duševnú integritu. Súd prvej inštancie zároveň vymedzil výnimky zo zákazu priblíženia sa k nej, keďže podľa názoru súdu bolo potrebné osobitne upraviť situácie, v ktorých bude stretnutie navrhovateľky a odporcu nevyhnutné pre konania pred štátnymi orgánmi, orgánmi činnými v trestnom konaní, správnymi orgánmi, resp. súdmi.

5. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie odporca, pričom navrhol, aby ho odvolací súd zrušil, resp. zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne a odporcovi prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Uviedol, že závery súdu prvej inštancie považuje za nesprávne. Navrhovateľka dôvodí svoj návrh tým, že medzi stranami sporu prebieha konanie o vyporiadanie BSM, ktoré nedospelo k mimosúdnemu vyriešeniu veci, pričom odporca sa k nej má správať vulgárne a násilne. Zo samotného návrhu je evidentné, že tento je iba účelovou snahou navrhovateľky prezentovať sa v očiach súdu v konaní o vyporiadanie BSM ako obeť a jej snaha ešte viac predĺžiť samotné súdne konanie. Pravdou je, že odporca je ten, ktorý deklaroval už v rámci mimosúdnych rokovaní svoju eminentnú snahu, čo najskôr vec s navrhovateľkou vyriešiť a vyporiadať ich BSM. Túto skutočnosť však už navrhovateľka vo svojom návrhu zámerne neuvádza a zamlčuje. Za schválnosti považuje odporca práve konanie navrhovateľky, ktorá je na neho schopná vymyslieť si čokoľvek, len aby ho očiernila, či už v práci, pred deťmi alebo súdom a prezentovala ho ako násilníka a vulgárnu osobu, aj keď sa uvedené nezakladá na pravde. Jedným z takýchto krokov navrhovateľky bolo aj podanie oznámenia o tom, že sa jej odporca mal nebezpečne vyhrážať, čo navrhovateľka umocnila vyjadrením, že odporca je vlastníkom viacerých zbraní. Nakoľko odporca vedel, že navrhovateľka je schopná a pripravená vo svoj prospech využiť akékoľvek praktiky, celý incident, počas ktorého sa jej mal odporca údajne nebezpečne vyhrážať, zaznamenal prostredníctvom mobilného telefónu, pričom nikde nie je ani len náznak toho, že by bol odporca vulgárny, vonkoncom nie, že by sa navrhovateľke nebezpečne vyhrážal. Keďže navrhovateľka krivo obvinila odporcu z toho, že sa jej tento nebezpečne vyhrážal, v dôsledku čoho bol odporca zadržaný a následne vypočúvaný príslušníkmi vojenskej polície a vojenským prokurátorom a boli mu zaistené strelné zbrane, podal na navrhovateľku trestné oznámenie pre podozrenie z trestného činu krivého obvinenia a krivej výpovede. Odporca sa navrhovateľke nikdy nevyhrážal.

Návrh navrhovateľky považuje odporca za šikanózný, účelový a nepreukázaný. Súd uveril jednostranným, odporcu znevažujúcim, tvrdeniam navrhovateľky a na tejto subjektívnej - nepreukázanej argumentácii konštatoval potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu. Je priam zarážajúce, že navrhovateľka pár dní potom, ako sa jej mal odporca nebezpečne vyhrážať, navštívila spolu s ním realitnú kanceláriu za účelom možného predaja predmetného bytu spolu s právnymi zástupcami, kontaktovala ho na sociálnej sieti Facebook (požiadala ho o pridanie za priateľa), dožadovala sa stretnutia so odporcom prostredníctvom p. W., ktorý je pracovníkom OZ Familiam, kontaktovala ho prostredníctvom sms správ. Pokiaľ by navrhovateľka mala reálnu obavu o svoj život a zdravie z osoby odporcu, nikdy by to tak krátko po danom incidente neurobila a odporcovi by sa vyhýbala.

Samotný návrh navrhovateľky v časti zákazu priblíženia k jej osobe považuje odporca aj za výslovný pokus navrhovateľky minimálne sťažiť a obmedziť výkon jeho rodičovských práv k ich maloletým deťom, s ktorými ma výborný vzťah. Odporcovi je zrejmé, že výrok súdu v tomto smere pamätá aj na samotný styk s deťmi, avšak minimálne bude odporca v neistote z možného ľstivého konania navrhovateľky, kedy nebude aj v tomto prípade váhať využiť akúkoľvek lešť na dosiahnutie svojich cieľov.

6. K odvolaniu odporcu sa vyjadrila navrhovateľka v podaní zo dňa 21. 06. 2023 prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Bola toho názoru, že odvolanie odporcu je nedôvodné a zároveň navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil, keďže toto dočasne správne priznáva potrebnú ochranu navrhovateľky do vyriešenia BSM sporových strán.

Konštatovala, že je pravdou, že sa stretla s odporcom (v súvislosti s mimosúdnym zrušením a vyporiadaním BSM) po tom, čo sa jej vyhrážal, avšak prítomní boli aj právni zástupcovia a realitná makléřka, to znamená, že mala istotu, že v prítomnosti viacerých osôb sa jej zo strany odporcu nemôže nič stať. Taktiež je pravdou, že kontaktuje žalovaného, avšak výlučne len ohľadne starostlivosti a styku žalovaného so spoločnými deťmi, teda o ničom inom s ním nekomunikuje. Dokonca sám odporca, aj napriek tomu, že na poslednom pojednávaní súd konajúci vo veci ÚPP k maloletým deťom, nariadil rodičom spoluprácu s OZ Familiám, sa tomuto úplne vyhýba a nemá záujem zlepšovať vzťahy medzi rodičmi. Tu platí to isté, čo ohľadne stretnutia s právnymi zástupcami, teda že sporové strany by boli v prítomnosti tretej, „úradnej“ osoby, kedy by sa odporcu nebála.

Ďalej uviedla, že odporca síce podal na ňu trestné oznámenie, pričom bola v tejto veci už vypočutá, avšak predmetný „incident“ trval cca dve hodiny (od 18:00 do 20:00 hod.), čo znamená, že 20 minútová zvuková nahrávka nezachycuje všetko, čo sa stalo a vonkoncom nie to, ako sa k nej správal. Teda odporcom predložený zvukový záznam nijako nepreukazuje, že by sa ňou tvrdené skutočnosti nestali. Navrhovateľka považovala takúto nahrávku za irelevantnú a samozrejme nezákonnú, teda nepoužiteľnú. O tom, že ju odporca nahrával, ona nemala vedomosť a je tak dôvodné sa domnievať, že odporca mal toto celé premyslené.

Záverom svojho vyjadrenia navrhovateľka uviedla, že nie je pritom ani pravdou, že by uznesením došlo k sťaženiu stretávania sa odporcu s deťmi, keďže práve s týmito sa súd vysporiadal, keď vo výroku uznesenia v súvislosti so zákazom priblíženia uviedol, že „s výnimkou účasti na procesných úkonoch v konaniach a na styku s maloletým dieťaťom, ak je to potrebné“.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (ust. § 34 CSP) prejednal odvolanie odporcu ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených v odvolacích dôvodoch, pričom dospel k záveru, že odvolaniu odporcu nie je možné vyhovieť, a preto potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie.

8. Podľa ust. § 324 ods. 1, 3 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa ust. § 325 ods. 1, 2 písm. e/, h/ CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby e/ nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia, h/ sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 329 ods. 1, 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Podľa § 340 ods. 1, 2 CSP, ak neodkladné opatrenie zaniklo alebo bolo zrušené z iného dôvodu než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovel, alebo preto, že právo navrhovateľa bolo uspokojené, navrhovateľ je povinný nahradiť škodu a inú ujmu tomu, komu neodkladným opatrením vznikli. Odsek 1 sa nepoužíja, ak bolo nariadené neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. e); všeobecné ustanovenia o zodpovednosti za škodu tým nie sú dotknuté.

9. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, je možné neodkladným opatrením strane uložiť aj povinnosť dočasne nevstupovať do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia (ust. § 325 ods. 2 písm. e/ CSP). Taktiež vyplýva, že ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, je možné neodkladným opatrením strane uložiť, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená (ust. § 325 ods. 2 písm. h/ CSP).

10. Definície násilia sú rozdielne, ale spájajú ich aj spoločné črty, keď násilím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického nátlaku; násilím však nie je konflikt, nakoľko v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násilie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci; násilím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násilie ani nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastráňovanie, slovné vyhrážky a psychické násilie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násilie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka, nezanecháva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násilia a zvlášť je účinné, ak sa spája s fyzickým násilím. V súvislosti s domácim násilím je mimoriadne dôležité minimalizovať kontakt násilníka s obeťou, ku ktorému spravidla dochádza v domácom prostredí obete. Práve uvedené skutočnosti boli dôvodom vytvorenia osobitného typu neodkladného opatrenia podľa ust. § 325 ods. 1 písm. e/ CSP, ktorým je možné strane uložiť, aby nevstupovala dočasne do bytu alebo domu, v ktorom býva osoba blízka, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia. Pri tomto druhu neodkladného opatrenia nie je rozhodujúce, aký vzťah má podozrivý z násilia k tomuto bytu/domu; dôležité je, že v ňom má bývať obeť, ktorú je potrebné chrániť dočasnou úpravou pomerov, keď právo nebyť vystavovaný domácemu násiliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe je základným ľudským právom, pričom samotná Ústava SR, ako i jednotlivé právne normy zaručujú právo na nedotknuteľnosť súkromného života osoby, čím je ponímané aj právo na pokojný rodinný život.

11. Odvolací súd skúmal existenciu potreby úpravy pomerov medzi navrhovateľkou a odporcom v čase vydania napadnutého uznesenia (§ 329 ods. 2 CSP) a dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie. Po preskúmaní zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného (navrhovateľky) spísanej na Vojenskej polícii, odbore policajného výkonu Bratislava, oddelenia policajného výkonu Nitra dňa 10. 05. 2023 je i odvolací súd toho názoru, že navrhovateľka dostatočne spoľahlivo osvedčila dôvodnosť naliehavej potreby bezodkladnej úpravy vzťahov medzi ňou a odporcom. Uvedená zápisnica obsahuje také rozhodujúce skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že zo strany odporcu došlo minimálne k psychickému ubližovaniu navrhovateľke v podobe jeho správania, vulgarizmu a predovšetkým vyhrážky, pričom takéto jeho konanie predstavuje bezprostredné ohrozenie jej duševného zdravia.

12. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. e/ CSP je dôvodné podozrenie odporcu z násilia, predovšetkým fyzického alebo psychického. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa ust. § 325 ods. 2 písm. e/ CSP sa nevyžaduje preukázanie násilia zo strany odporcu alebo hrozby násilia, ale v tomto štádiu konania postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násilia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násilia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov (v danom prípade zápisnica Vojenskej polície, odboru policajného výkonu Bratislava, oddelenia policajného výkonu Nitra o výsluchu svedka - poškodeného zo dňa 10. 05. 2023 ako aj uznesenie Vojenskej polície, oddelenia policajného výkonu Nitra zo dňa 24. 04. 2023 o začatí trestného stíhania vo veci prečinu nebezpečného vyhrážania) zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky

okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Navrhovateľka v predmetnej veci predloženým dôkazom (uznesenie ČVS : VP-5/OPV-NR-2023 zo dňa 24. 04. 2023) dostatočne osvedčila, že odporca je dôvodne podozrivý vo veci prečinu nebezpečného vyhrážania, ktoré u navrhovateľky vzbudilo dôvodnú obavu o jej zdravie a život.

Situácia, ktorú domáce násilie môže vyvolať, neznesie odklad do skončenia konania o vyporiadanie BSM manželov a môže vyvolať i ťažko napravitelné následky. Nariadeným neodkladným opatrením sa predíde ďalším možným konfliktom medzi navrhovateľkou a odporcom a zabráni sa aj situácii, kedy navrhovateľka má dôvodnú obavu o svoj život a zdravie v dôsledku nebezpečného vyhrážania odporcu voči navrhovateľke. Predovšetkým z týchto dôvodov bol potrebný okamžitý zásah zo strany súdu, aj keď len dočasného charakteru, ak je dôvodné podozrenie z násillia osvedčené tak, ako tomu bolo aj v prejednávanej veci.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v danom prípade ide o domáce násilie psychického charakteru, ktorému bola navrhovateľka vystavená, čoho dôkazom je vyššie uvedené uznesenie.

Účelom neodkladných opatrení tohto druhu (v zmysle ust. § 325 ods. 1 písm. e/ CSP) je predísť násilliu, ktorým je navrhovateľ neodkladného opatrenia ohrozený, teda neodkladné opatrenie má preventívnu funkciu, a preto požiadavka preukázania násillia nie je na mieste a nemožno ňou podmieňovať nariadenie neodkladného opatrenia.

V prejednávanej veci boli i podľa názoru odvolacieho súdu splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v časti uloženia toho, aby odporca dočasne nevstupoval do bytu č. XX nachádzajúcim sa na 7. p., vo vchode o. č. 10, bytového domu so súpisným číslom XXX, na ulici D. XXX/XX v D., ktorý je postavený na parcele registra "C" č. XXXX, druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 429 m², zapísaného na LV č. XXXX pre katastrálne územie D., obec Nitra, okres Nitra, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve navrhovateľky a odporcu, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej - konanie o vyporiadani BSM.

Právo na ochranu života a zdravia, ktoré je násilníkom ohrozované, má absolútnu povahu, a teda je silnejšie, ako vlastnícke právo násilníka. Z tohto hľadiska je potrebné konštatovať, že súd uložil odporcovi nariadeným neodkladným opatrením dočasne nevstupovať do nehnuteľnosti - bytu, ktorého je vlastníkom spolu s navrhovateľkou, čo znamená, že odporca bol dočasne vylúčený z užívania svojho bytu, ale táto skutočnosť je v predmetnej veci právne bezvýznamná.

13. Pokiaľ ide o neodkladné opatrenie v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. h/ CSP, ktoré bolo odporcovi uložené vo forme nepribližovania sa k navrhovateľke na vzdialenosť 10 metrov s výnimkou účasti na procesných úkonoch v konaniach a na styku s maloletým dieťaťom, ak je to potrebné, odvolací súd uvádza, že neodkladné opatrenie uložené vo forme zákazu približovania sa k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť ohrozená, slúži ochrane jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozená ich telesná alebo duševná integrita, prípadne aj osobná sloboda alebo bezpečnosť. Zákaz alebo obmedzenie približovania sa na určitú vzdialenosť ako menej závažný zásah do osobných slobôd žalovaného sú ex lege podmienené tým, že zakázaným správaním by telesná alebo duševná integrita navrhovateľky mohla byť ohrozená. Pojem integrita možno definovať ako celistvosť, neporušenosť, osobnú istotu a bezpečnosť. K ohrozeniu alebo narušeniu telesnej alebo duševnej integrity človeka dochádza pôsobením násillia.

Obdobne ako pri neodkladnom opatrení v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. e/ CSP musí súd aj v prípade neodkladného opatrenia podľa ust. § 325 ods. 2 písm. h/ CSP za osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľky konaním žalovaného, teda osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. Ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľ spravidla osvedčuje lekáarskymi správami, trestným oznámením, čestným vyhlásením tretej osoby, písomnou, elektronickou alebo telefonickou komunikáciou a podobne. V predmetnej veci navrhovateľka ohrozenie svojej telesnej a duševnej integrity násilným správaním odporcu osvedčila predložením vyššie uvedenej zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného zo dňa 10. 05. 2023, ktorá bola spísaná na Vojenskej polícii, odbore policajného výkonu Bratislava, oddelení policajného výkonu Nitra ako aj predložením uznesenia Vojenskej polície, oddelenia policajného výkonu Nitra zo dňa 24. 04. 2023 o začatí trestného stíhania vo veci prečinu nebezpečného vyhrážania. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto písomnosti naznačujú také správanie odporcu, ktoré predstavuje ohrozenie telesnej a duševnej integrity navrhovateľky, z

ktorého dôvodu je nevyhnutná dočasná úprava pomerov medzi navrhovateľkou a odporcom aj vo forme uloženia zákazu odporcu približovať sa k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s výnimkou účasti na procesných úkonoch v konaniach a na styku s maloletým dieťaťom, ak je to potrebné. Podľa názoru odvolacieho súdu boli teda splnené i podmienky na uloženie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. h/ CSP.

14. Odvolací súd v predmetnej veci vzal do úvahy právo na slobodu pohybu a pobytu, zaručované odporcovi aj Ústavou Slovenskej republiky a dospel k záveru, že právo na ochranu života a zdravia, ktoré bolo odporcom ohrozované, má absolútnu povahu, a teda je silnejšie ako jeho vlastnícke právo, resp. právo, ktoré mu vyplýva z bezpodielového spoluvlastníctva k predmetnému bytu. Vlastnícke právo odporcu zostáva zachované, obmedzí sa len jedna jeho zložka - ius utendi. Právo nebyť vystavovaný domácemu násiliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe, je základným ľudským právom, pretože toto právo je zaručené aj Ústavou Slovenskej republiky, ktorá zakotvuje právo na nedotknuteľnosť súkromného života osoby, čo v sebe zahŕňa aj právo na pokojný rodinný život. V tejto súvislosti odvolací súd pre doplnenie uvádza, že navrhovateľka vo svojom návrhu uviedla, že odporca po rozchode odišiel bývať do V. k svojej družke, kde sa zdržiava doteraz.

K videozáznamu (v trvaní cca 15 sekúnd) a zvukovému záznamu (v trvaní cca 20 minút), ktoré priložil odporca ako prílohu k odvolaniu, tvrdiac, že si celý incident zaznamenával prostredníctvom mobilného telefónu, odvolací súd uvádza, že tieto záznamy nie sú dôkazom o tom, že k domácemu násiliu nedošlo. Navrhovateľka tvrdila, že celý incident trval cca 2 hodiny a odporcom predložené záznamy takéto trvanie nemajú. Z uvedeného je zrejmé, že odporcom predložené dôkazy nemusia zachytávať celú situáciu a odporca žiadnym spôsobom neosvedčil trvanie celého incidentu v spoločnom byte. Je pravdou, že trvanie incidentu neosvedčila ani navrhovateľka, ale trvanie celého incidentu nebolo v predmetnej veci ani podstatné.

Odporca v odvolaní tvrdil, že návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia považuje za šikanóznny, účelový a nepreukázaný, k týmto tvrdeniam však nepredložil žiadne dôkazy. Rovnako tak nepredložil žiadny dôkaz o zaistení strelných zbraní.

15. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP. Nezistil žiadny z dôvodov na zrušenie alebo zmenu napadnutého uznesenia a bol toho názoru, že účinná ochrana navrhovateľky vyžadovala nariadenie neodkladného opatrenia podľa ust. § 325 ods. 2 písm. e/ a h/ CSP.

16. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Navrhovateľka bola v odvolacom konaní úspešná, preto jej odvolací súd priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).